

ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ

Πρώτες εντυπώσεις και σχόλια από Βιβλία που απασχολούν ή πρόκειται να απασχολήσουν την επικαιρότητα

ΤΗΣ ΧΡΥΣΑΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Γιόκο Ογκάουα
Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΜΙΝΑ

Μυθιστόρημα, μετάφραση Άννα Παπασταύρου, Πατάκης, 2023

Η γιαπωνέζα συγγραφέας Γιόκο Ογκάουα (1962), η οποία έγινε γνωστή στη χώρα μας τη δεκαετία του 2000 από τις πρώτες μεταφράσεις έργων της, που κυκλοφόρησαν από τις εκδόσεις Αγρα, με πρώτη έκδοση τον *Παράμεσο*, έγραψε την *Αστνομία της μνήμης* στις αρχές της δεκαετίας του '90 - κυκλοφόρησε το 1994 -, όταν η ίδια ήταν μόλις τριάντα δύο ετών. Πρόκειται για μια δυστοπική ιστορία που έχει αναφορές και συγγένειες με έργα όπως του Κάφκα, του Μπέκετ αλλά και του γιαπωνέζου συγγραφέα έργων επιστημονικής φαντασίας Κόμπο Αμπέ, το έργο του οποίου *Η γυναίκα της άμμου* (Αγρα, 2004) είναι πολύ κοντά σε αυτό της Ογκάουα. Και τα δύο είναι αντιπροσωπευτικά δείγματα μοντερνισμού, με στοιχεία του παραλόγου και με τοπία ενός ονειρικού αλλά συγχρόνως εφιαλτικού κόσμου.

Στον αντίποδα αυτών βρίσκεται το μυθιστόρημά της *Η πορεία της Μίνα* (2006), ένα έργο που διαφέρει από τα άλλα που γνωρίσαμε καθώς το θέμα είναι ρεαλιστικό και δεν έχει καμία σχέση με τις παράδοξες και αλλόκοτες ιστορίες άλλων έργων της, αν και διακρίνονται κοινά θεματικά χαρακτηριστικά, όπως είναι η παραδοξότητα της ύπαρξης, η δύναμη της μνήμης, η συναισθηματική σύνδεση των ατόμων. Μόνο που εδώ

το πλαίσιο μέσα στο οποίο εκτυλίσσεται η ιστορία δεν έχει μυστήριο και δεν υπάρχουν παραμορφωτικοί καθρέφτες. Μπορεί η φόρμα που χρησιμοποιείται να είναι διαφορετική, ωστόσο η ιδέα είναι κοινή σε όλα τα έργα: η ζωή είναι παράδοξη, καθώς ο ισχυρός χρόνος τα παρασύρει και τα αφανίζει όλα. Η μνήμη όμως «ισοφαρίζει» την απώλεια και έτσι στο τέλος δίδεται μια αισιόδοξη νότα.

Σ' αυτήν τη γεμάτη τρυφερότητα και ευγένεια ιστορία, η Τομόκο, ώριμη γυναίκα πια, αφηγείται τη γνωριμία της με τους συγγενείς της, που δέχτηκαν να τη φιλοξενήσουν για ένα αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα, το 1972, όταν η μητέρα της, μετά τον θάνατο του άντρα της, θα πήγαινε στο Τόκιο από την Οκογίμα για να μάθει τη μοδιστρική τέχνη. Η δωδεκάχρονη

Τομόκο από το ταπεινό σπίτι της θα βρεθεί σε ένα ιδιαίτερο οικογενειακό περιβάλλον, στο οποίο μένουν εκτός από τον θείο και ιδιοκτήτη μιας επικερδούς ποτοποιίας η θεία, η γιαγιά Ρόζα, η μητέρα του θείου της, που είναι Γερμανίδα, η Μίνα, η μικρή και αδύναμη ξαδέρφη της που αγαπάει τη λογοτεχνία, η οικονόμος, ο κηπουρός και ο νάνος ιπποπόταμος που είναι δεμένος με όλα τα μέλη της οικογένειάς. Οι αναφορές στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Μονάχου και την τρομοκρατική επίθεση αναδεικνύουν από τη μια τον βηματισμό της σύγχρονης Ιαπωνίας και το άνοιγμά της στον κόσμο, και από την άλλη γίνονται η αφορμή να αναδειχθούν οι γερμανικές καταβολές της γιαγιάς Ρόζας και να τονιστούν με μεγάλο σεβασμό ιστορικές στιγμές.

Περιγράφονται περιστατικά που σηματοδοτούν τη φιλία, τη συνέπεια, την αφοσίωση μεταξύ των δύο κοριτσιών αλλά και των άλλων προσώπων. Μέσω της αφήγησης αναζητείται ο χαμένος χρόνος, επιχειρείται να συγκρατηθεί ό,τι έχει περάσει ανεπιστρεπτό, ό,τι δεν γνώρισε η αφηγήτρια αλλά το φαντάστηκε, ό,τι σχημάτισε την παιδική και εφηβική της Εδέμ, με τις αλήθειες και τα ψέματα.

Πρόκειται για μυθιστόρημα που στηρίζεται στη μνήμη, ένα άλλωστε αγαπημένο μοτίβο της Ογκάουα, για ιστορία ωριμότητας των δύο κοριτσιών, της Μίνας και της Τομόκο, οι οποίες συνειδητοποιούν ότι όλα είναι εφήμερα όταν ο νάνος ιπποπόταμος πεθαίνει.

Θα ήταν χρήσιμο αν υπήρχε σημείωση από ποια γλώσσα έγινε η μετάφραση, η οποία είναι στρωτή.